

Derleme Makalesi / Review Article

Osmanlı'da Demiryolu Ağının Gelişimi Açısından Hicaz Demiryolu
Hicaz Railway for the Development of Railway Network in The Ottoman

Burhan KUŞ¹ - Nejla GÜNAY²

Makale Gönderme Tarihi	Revizyon Tarihi	Kabul Tarihi
07.04.2019	24.04.2019	29.04.2019

Önerilen Atıf / Suggested Citation:

Kuş, B., Günay, N., 2019, Osmanlı'da Demiryolu Ağının Gelişimi Açısından Hicaz Demiryolu, *Anadolu Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 3(1),65-79.

Öz

Sultan II. Abdülhamit, İstanbul'u Mekke'ye bağlayacak, oradan da Kızıldeniz'e ulaşacak bir demiryolu hattını inşa etmeyi hedeflemiştir. 1900'de yapımı başlayan, 1908'de nihayete erdirilen bu demiryolu hattı ile Osmanlı Devleti'ndeki hacıların hac vazifesini kolay bir şekilde gerçekleştirmesi hedeflenmiş, bu sayede şehirlerin modernleştirilmesi, rayların geçtiği bölgelerin bayındır hale gelmesi düşünülmüştür. Projede en iddialı durum, yabancılara imtiyaz vermeyip tamamen milli kaynaklarla inşanın gerçekleştirilmesi hedefidir. Bu çalışmada Hicaz Demiryolu Projesi ile Osmanlı Devleti'nin gelişimini ele almak, bu projenin öncül fikirleri de incelenerek devletin demiryolu hattı sayesinde askeri, iktisadi ve dini kârlarını inceleyerek devletin modernleşme süreci incelenmek istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hicaz, II. Abdülhamit, demiryolu, Mekke.

Abstract

Sultan II. Abdülhamit aims to build a railway line that connects Istanbul with Mecca and from there to the Red Sea. This railway line, which began in 1900 and was completed in 1908, was aimed at the pilgrims in the Ottoman Empire to perform the task of pilgrimage in an easy way, in order to modernize the cities and to make the regions where rails pass through. The most ambitious situation in the project is the goal of realizing construction with national resources without giving concession to foreigners. In this study, to examine the development of the Ottoman State through the Hejaz Railway Project and to examine the early ideas of this project and to examine the modernization process of the state by examining the military, economic and religious profits of the state through the railway line.

Keywords: Hicaz, II. Abdülhamit, railway, Mecca.

¹ Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı Öğrencisi, burhankus20@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-0912-3504>

²Prof. Dr. Gazi Üniversitesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Tarih Eğitimi Anabilim Dalı. gunaynejla@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-5895-8359>